

روش نوین آموزش و یادگیری

همراه با مدیریت دانش

مؤلفان:

پروین سنجری

کیوان کاوه

ناصر نوروزی

ویراستار:

امان اله رحیم زمانی

سرشناسه: سنجرى، پروين، ۱۳۵۱ -
عنوان و نام پديدآور: روش نوين آموزش و يادگيرى همراه با مديريت دانش/
مولفان پروين سنجرى، كيوان كاوه، ناصر نوروزى؛ ويراستار امان اله رحيم زمانى.
مشخصات نشر: اصفهان: ياقوت سپاهان، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهرى: ۸۰ص: مصور، جدول.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۴۵-۵۱-۷

وضعيت فهرست نويسى: فيفا
يادداشت: كتابنامه: ص. ۶۸
موضوع: مديريت دانش
موضوع: آموزش بر پايه وب
شناسه افزوده: كاوه، كيوان، ۱۳۶۳ -
شناسه افزوده: نوروزى، ناصر، ۱۳۶۳ -
شناسه افزوده: رحيم زمانى، امان اله، ويراستار
رده بندى كنگره ۱۳۹۴/۹۱۵/۳۰/۲ HD
رده بندى ديويى: ۶۵۸/۲۰۲۸
شماره كتابشناسى ملي: ۳۸۹۴۵۲۷

روش نوين آموزش و يادگيرى همراه با مديريت دانش

مؤلفين: پروين سنجرى، كيوان كاوه، ناصر نوروزى
انتشارات: ياقوت سپاهان

مجري توليد: موسسه چاپ و نشر سلام

طراحي و صفحه آرايى: احسان سنجرى

تعداد صفحات، قطع: ۸۰ رقى

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۱۴۵-۵۱-۷

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بهاء: ۴۰۰۰ تومان

Keyvan.kaveh@yahoo.com

«كليه حقوق براى مولفان محفوظ است.»

فهرست

عنوان	صفحه
پیشگفتار.....	۱
مقدمه.....	۳
بخش اول: مدیریت دانش.....	۹
۱-۱- تعریف مدیریت دانش.....	۱۰
۲-۱- تاریخچه مفهوم مدیریت دانش.....	۱۱
۳-۱- ابعاد فرآیند مدیریت دانش.....	۱۳
۴-۱- اهداف کلیدی مدیریت دانش.....	۲۴
۵-۱- انواع دانش.....	۲۶
۶-۱- انواع حالت‌های دانش.....	۲۸
۷-۱- فواید مدیریت دانش.....	۳۰
۸-۱- موانع مدیریت دانش.....	۳۴
بخش دوم: آموزش مبتنی بر وب.....	۳۹
۱-۲- تعریف یادگیری مبتنی بر وب.....	۴۰
۲-۲- تاریخچه آموزش مبتنی بر وب.....	۴۲
۳-۲- انواع روش‌های آموزش یادگیری مبتنی بر وب.....	۴۴
۴-۲- ویژگی‌های کلیدی یادگیری مبتنی بر وب.....	۴۶
۵-۲- انواع فعالیت‌های آموزش مبتنی بر وب.....	۴۷
۶-۲- انواع مدل‌های یادگیری مبتنی بر وب.....	۵۰

فهرست

صفحه	عنوان
۵۵	۷-۲- وبلاگ و نقش آن در آموزش.....
۵۹	۸-۲- مزایای آموزش مبتنی بر وب.....
۶۱	۹-۲- مقایسه آموزش مبتنی بر وب با آموزش سنتی.....
۶۶	جمع‌بندی نهایی.....
۶۸	منابع.....

پیشگفتار:

به نام حضرت دوست که هر چه داریم از اوست.

شکر شایان نثار ایزد منان که توفیق را رفیق را همان ساخت تا تالیف این کتاب را به پایان برسانیم. پس از مطالعه و تحقیق مستمر اقدام به تهیه مطالبی نموده‌ایم که جنبه کاربردی نیز دارد. تحقیقات زیادی در مورد پذیرش سیستم‌های یادگیری مبتنی بر وب کرده‌ایم. مسئله اصلی که باعث عدم توجه به مدیریت دانش در دانشگاه‌ها شده است، آشنا نبودن مدیران با مدیریت دانش، مزایای آن و فرایند پیاده سازی آن در سازمان است. مدیر خوب باید بتواند موضوعات دانشی سازمان را تعیین نماید، فرایندها را بازنگری کند و آنهایی که بیشترین ارزش را ایجاد می‌کند تشخیص دهد. این امر نیازمند این است که با توجه بیشتر به مسئله مدیریت دانش، مدیران ارشد دانشگاه‌ها را آموزش داده و آنها را به سمت مدیریت دانش سوق دهیم. الگوبرداری و بررسی تجربیات سازمان‌های خصوصی می‌تواند به دانشگاه‌ها در پیاده‌سازی فرایند مدیریت دانش کمک کند. در این کتاب در دو بخش جداگانه به بحث‌های مرتبط به مدیریت دانش و یادگیری مبتنی بر وب پرداخته شده است.

در پایان از کلیه کسانی که در تالیف این کتاب ما یاری نموده‌اند تشکر و قدردانی نموده و از خداوند برای آنان آرزوی سعادت و توفیق می‌نماییم. لازم می‌دانیم از مدیریت محترم موسسه چاپ و نشر سلام جناب آقای مرتضی قاسم‌پور و از صفحه آرایی، طراح جلد کتاب جناب آقای احسان

سنجری و همچنین ویراستار ادبی کتاب جناب آقای امان اله رحیم زمانی تشکر و قدردانی بنماییم. همچنین زحمات بی دریغ اساتید ارجمند گروه تحصیلات تکمیلی مدیریت آموزشی قابل تقدیر و تشکر می باشد، چرا که بدون مساعدت آنها، تالیف این کتاب به نتیجه مطلوب نمی رسید. ما خود را از دریافت نظرات سازنده صاحب نظران و خوانندگان محترم بی نیاز ندانسته و انتظار داریم نقطه نظرات پیشنهادی و انتقادی را به ما اطلاع دهید تا ان شاء الله در چاپ های بعدی مورد توجه قرار گیرد.

ارادتمند همگی شما دوستان عزیز

مقدمه

دوستان عزیز همان طور که می دانید با توسعه شبکه جهانی اینترنت^۱، یادگیری الکترونیکی^۲ به عنوان شکلی از یادگیری از راه دور^۳ در جوامع مختلف مرسوم شده است. این روزها دانش بیشترین ارزش را در سازمان ها دارد. (بریتو و دیگران^۴، ۲۰۱۰) مؤسسات آموزشی، تلاش های زیاد و مبالغ بالایی را به توسعه برنامه های یادگیری الکترونیکی برای کاربران اختصاص داده اند. در عصری زندگی می کنیم که حقیقتا می توان آن را عصر دانش نامید (خلیل، ۱۳۸۱) در این میان سازمان هایی که درجه بالایی از خلاقیت و عملکرد کاری دارند دانش خود را به صورت اثربخشی مدیریت می کنند (کورادو و راموس^۵، ۲۰۱۰).

دوستان عزیز تجربه نشان داده است که موضوع مدیریت دانش بحثی نیست که اهمیت خود را از دست دهد بلکه با توجه به سرعت تغییرات محیط ارزش آن روز به روز بیشتر می شود. هرچند مدیریت دانش به طور گسترده ای در تئوری و عمل بحث شده است، هنوز بخش دولتی ووی آن کار خاصی انجام نگرفته است (شریف الدین و دیگران^۶، ۲۰۰۴). سازمان های دولتی که هنوز استراتژی خاصی برای مدیریت دانش تدوین نکرده اند

-
- 1- Internet
 - 2- Electronic learning (e- learning)
 - 3- Distance workers
 - 4- Brito,E.,Cardoso,L.and Ramalho,C
 - 5- Curado,M.and ramos,I
 - 6- Sharifuddin,S.O.,Ikhsan,S.and Rowland,F

می‌توانند با بررسی سازمان‌های خصوصی و موفقیت‌ها و شکست‌های آن‌ها در پیاده‌سازی فرایند مدیریت دانش، از آنها الگو بگیرند، مدیریتی اثربخش بر دانش سازمانی داشته باشند. ایجاد نمودن فرهنگی که اشتراک گذاشتن دانش در سازمان را رواج داده، بر روی آن ارزش گذاشته و به آن پاداش دهند مدیریت باید برای تسهیم دانش، انگیزش و ساز و کارهای لازم را ایجاد کند تا کارمندان آن را برای شغل خود مفید پنداشته و با استفاده از آن توانایی خود را در انجام کارها بهبود بخشند. (امیدواران، ۱۳۸۵) از دهه ۱۹۷۰ میلادی با پیشرفت سریع فناوری‌های برتر در جهان، به ویژه در زمینه‌های ارتباطات و رایانه، الگوی رشد اقتصادی جهان به طور اساسی تغییر کرد و به دنبال آن، از دهه ۱۹۹۰ میلادی دانش بعنوان مهم‌ترین سرمایه جایگزین سرمایه پولی، فیزیکی شد (چن و همکاران، ۲۰۰۴).^۱ موفقیت سازمانها در قرن ۲۱ با توجه به موقعیت‌هایی که هر روز رقابتی تر می‌شوند منوط به استفاده از دانشی است که سازمان‌ها در فرایندهای کلیدی خود بدان نیاز دارند (ان.دی. لالا و دیگران^۲، ۲۰۰۱). در ضمن با اینکه یادگیری الکترونیکی در بین سطوح مختلف کاربران ترویج شده است، هنوز تمایل به ادامه به کارگیری چنین سیستمی بسیار پایین است. گرچه پذیرش اولیه یادگیری الکترونیکی قدم اول مهم به سمت دستیابی به موفقیت یادگیری الکترونیکی است. البته موفقیت واقعی به ادامه استفاده نیاز دارد. در

1 - Chen & etal

2- Ndlela, L.T., du Toit, A.S.A

هر صورت، از آنجایی که وب، یک رسانه جدید برای اساتید و یادگیرندگان به منظور ارائه دوره و یادگیری است، اینکه کدام یک از عوامل واسطه و تعیین کننده در محیط‌های بر خط^۱ بیشتر در پذیرش و استفاده از آنها دخیل هستند، به خوبی شناخته شده نیست. با اینکه اساتید^۲ و دانشجویان، هر دو کاربران اولیه یک سیستم یادگیری مبتنی بر وب هستند، اساتید مهم‌ترین نقش را در تعیین موفقیت یا شکست سیستم بازی می‌کنند. هرچه که سیستم‌های مدیریت دانش از ویژگیهای فردی کاربران آگاهی بیشتری داشته باشند بهتر قادر خواهند بود که دانش را به افراد منتقل کنند(بلوم^۳، ۲۰۰۲). اگر اساتید تصمیم بگیرند که همه یا بخشی از فعالیتهای تدریس خود را از طریق سیستم یادگیری مبتنی بر وب انجام دهند، دانشجویان چاره‌ای جز استفاده از سیستم ندارند. همچنین مطالعات نشان می‌دهد که پیاده‌سازی موفق فناوری‌های آموزشی تا حد زیادی به نگرش^۴ و پذیرش تعلیم‌دهندگان بستگی دارد، اما معرفی فناوری یادگیری الکترونیکی در مؤسسات آموزشی اغلب پیچیده است و اساتید همیشه فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات^۵ را آن‌چنان که مورد انتظار است نیز نمی‌پذیرند. در این قرن آموزش با کمک رایانه صورت می‌گیرد و یادگیری خود راه یاب می‌شود. دانش آموزان با خود رایانه و لوازم جانبی آن را حمل می‌کنند، یادگیری از

1- Online

2- Instructors

3 -Blom

4- Attitude

5- Information and Communication Technologies (ICT)

طریق ارتباطات بی سیم مانند اینترنت و... محقق می‌شود (عطاران، ۱۳۸۶). بنابراین شناسایی عوامل مؤثر بر پذیرش^۱ سیستم‌های یادگیری مبتنی بر وب به وسیله اساتید جهت کمک به سیاست‌گذاران آموزش عالی ضروری است. یادگیری مبتنی بر وب بر ایجاد مهارت زندگی دانشجویان تأثیر مستقیم داشته است. ضمن اینکه جذابیت و کاربری روش‌های نوین در دوره جوانی به مقتضای سنی، این روش‌ها را به عنوان روش‌های کارا و پرتعداد تبدیل نموده است. از جانب دیگر، همراهی روش‌های سنتی با روش‌های جدید به یادگیری ماندگار کمک شایانی می‌نماید. زیرا روش‌های نوین یادگیری مبتنی بر تکنولوژی به علت دارا بودن ساختار دیداری، شنیداری و تماسی، یادگیری طولانی مدت ایجاد خواهند نمود. بنابراین، سیاست‌گذاران بخش آموزش باید تمامی تلاش خود را در خصوص آموزش با استفاده از روش‌های نوین آموزشی ایجاد نمایند و این امر امکان‌پذیر نخواهد بود، مگر زمانی که مسئولان، برنامه‌ریزان نظام تعلیم و تربیت استفاده از روش‌های آموزشی جدید را در کنار روش‌های سنتی فراهم آورند.